

20.08.2019

Asia/12

§ 384

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Kaisa Hernbergin ym. talousarvioaloitteesta, koskien ratikkahankkeiden nopeuttamista

HEL 2019-003304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin yleiskaavassa esitetty uusi maankäyttö tukeutuu pikaraitio-
teistä, rautateistä ja metrosta muodostuvaan raideliikenteen verkos-
toon, joka mahdollistaa kestäviin kulkutapoihin perustuvan kaupunkira-
kenteen toteuttamisen. Helsingin tavoitteena on kolminkertaistaa raitio-
verkon laajuus vuoteen 2050 mennessä. Pikaraitiotiehankkeiden ajoi-
tusta on hahmoteltu Helsingin kaupunkistrategiassa, Helsingin yleis-
kaavan toteuttamisohjelmassa sekä seudullisessa MAL 2019 -suunni-
telmassa. Helsinkiin toteutuva ensimmäinen pikaraitiotie eli Raide-Jo-
keri on rakenteilla. Lähivuosina edistettäviä isoja pikaraitiotiehankkeita
ovat Kruunusiltojen, Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanbulevardin pi-
karaitiotiet. Lisäksi etenee Kalasataman ja Pasilan välisen kaupunkirai-
tietien toteutussuunnittelu.

Kaupunkiraitiotiehankkeiden toteutusaikataulua ei ole päätetty yleis-
kaavallisissa tai seudullisissa suunnitelmissa, vaan niiden suunnittelua
edistetään osana liikennejärjestelmän kehittämistä. Tähän vaikuttavat
muut investointihankkeet ja käytettävissä olevat resurssit. Pohjois-Pasi-
lan raitiotien toteutuspäätös edellyttää esi- ja yleissuunnittelua hank-
keen toteutettavuuden, linjaston, liikennejärjestelyiden ja toteutuskus-

tannusten selvittämiseksi. Viikin-Malmin pikaraitiotien yleissuunnittelu käynnistyy tämän vuoden aikana.

Raitiotiehankkeen läpivientiaika on usein pidempi kuin alueen asema-kaavoitukseen ja ensimmäisten asuinrakennusten toteutukseen kuluva aika. Alueiden rakentamisen ja liikenneyhteyksien toteutuksen aikataulu tulee siksi määritellä ja sitouttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Strategisella tasolla priorisoidaan hankkeet, joiden nopea toteutuminen tuottaa suurimmat hyödyt maankäytön kehitykselle ja liikennejärjestelmälle. Tätä priorisointia tehdään muun muassa yleiskaa- van toteuttamisohjelman avulla.

Raitiolinjojen toteuttamisen merkittävä peruste on niiden tarjoama suurempi kapasiteetti suhteessa bussilinjoihin. Joukkoliikenteen hyvän palvelutason näkökulmasta raitiotien toteuttaminen varhaisessa vaiheessa uusilla asuinalueilla on usein suotavaa, muttei välttämätöntä. Riittävä palvelutaso kyetään tarjoamaan alueen rakentamisen alkuvaiheessa myös bussilinjastolla. Esimerkiksi Postipuistoon ja Malmin lentokentälle saadaan nykyisellä bussitarjonnalla hyvä joukkoliikenteen palvelutaso jo ensimmäisille asukkaille, kun nykyisten bussilinjojen reittejä mukautetaan uuteen tilanteeseen. Kuitenkin tavoitetilanteessa molemmat alueet ovat niin tiiviitä, että joukkoliikennepalvelu on perusteltua tarjota raitteilla ja siksi molempia hankkeita edistetään.

Investoinnit raitioteiden ratainfraan kuuluvat HKL:n investointiohjelmaan. Raitiotiehankkeisiin liittyy erilaisia edellytysinvestointeja, kuten katurakenteiden ja kunnallistekniikan toteutusta. Hankkeiden ajoitus on siksi sovitettava HKL:n ja kaupunkiympäristötoimialan kesken. Kaupunkiympäristötoimialan vuotuiset investoinnit katuihin ja liikenneväyliin ovat suuruudeltaan noin 150 miljoonaa euroa, josta suurin osa käytetään asuntotuotannon edellyttämään kadunrakentamiseen. Raitiotiehankkeiden edellytysinvestointien etupainotteinen toteutus merkitsisi asuntotuotantoa mahdollistavien investointien lykkäämistä eli asuntotuotannon hidastumista, ellei investointitasoa nosteta nykyisestä ja vauruduta myös henkilöstömäärän kasvuun.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 13 muuta valtuutettua ovat tehneet 13.3.2019 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Talousarvioaloite ratikkahankkeiden nopeuttamisesta

Helsinki panostaa voimakkaasti raideliikenteeseen. Tulevaisuudessa joukkoliikenteen runkolinjat on tarkoitus siirtää paljolti raitteille, ja reittien

varrelle rakennetaan lisää koteja helsinkiläisille. Samalla kaupunkirakenne tiivistyy ja kaupunkilaisten on mahdollista elää arkeaan entistä ilmastoystävällisemmin.

Merkittäviä uusia raideliikenteen varaan rakentuvia asuinalueita ovat muun muassa Malmin lentokentän alue, Vihdintien ympäristö sekä Postipuisto. Malmin raitiotie parantaa merkittävästi myös Viikin joukkoliikenneyhteyksiä.

Voimassa olevassa kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa Malmin ja Postipuiston raitiolinjojen valmistuminen on ajoitettu vuosia myöhemmäksi kuin uusien asuinalueiden ensimmäisten talojen valmistuminen. Kun tarkoituksena on mahdollistaa uusilla asuinalueilla joukkoliikenteen varaan rakentuva arki, on keskeisen joukkoliikenneyhteyden palveltava myös alueiden ensimmäisiä asukkaita.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa raitioliikennehankkeet ajoitetaan siten, että raitiovaunut alkavat liikennöidä samaan aikaan, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat alueille."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.8.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite 13032019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano